

Nederlandse taalkunde: Constructiegrammatica (A006694)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1)	Nederlands	Gent	werkcollege	0.0u
			hoorcollege	0.0u
			zelfstandig werk	0.0u
			peer teaching	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Colleman, Timothy LW06 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting taal- en letterkunde)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Engels)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Frans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Grieks)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Italiaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Latijn)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Scandinavistiek)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Spaans)	5	A
Uitwisselingsprogramma taal- en letterkunde	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Nederlandse taalkunde, syntaxis, semantiek, constructiegrammatica, grammaticale theorieën

Situering

In dit gevorderd opleidingsonderdeel worden kleine en grote topics uit de grammatica van het hedendaags Nederlands besproken vanuit het theoretische perspectief van de constructiegrammatica.

Inhoud

De eerste 7 colleges worden besteed aan (i) een introductie tot de basisbegrippen en -uitgangspunten van de constructiegrammatica en verwante "usage-based"-benaderingen, zoveel mogelijk aan de hand van Nederlandse voorbeelden en (ii) een diepgaande bespreking van een paar recente wetenschappelijke artikelen waarin dat constructiegrammaticale perspectief wordt toegepast op oude en nieuwe problemen uit de grammaticale studie van het Nederlands.

In de laatste 3 colleges geven alle studenten een individuele presentatie over een bestaande constructiegrammaticale case-study (in een wetenschappelijk artikel of hoofdstuk in een boek) (beoogde duur: 20 minuten, indien de omvang van de groep dat toelaat). Na elke presentatie is er een discussie van 5 à 10 minuten, waarvoor twee medestudenten vooraf als resp. moderator en discussiesterter worden aangewezen. Van alle studenten wordt een actieve deelname aan die discussies verwacht.

Begincompetenties

Een goede kennis hebben van de grammaticale beschrijving van de Nederlandse zinsbouw

Eindcompetenties

- 1 Een goede kennis hebben van de begrippen en uitgangspunten van de constructiegrammatica en verwante "usage-based" benaderingen.
- 2 Inzicht hebben in de verschillen en overeenkomsten tussen verschillende theoretisch-methodologische benaderingen in het onderzoek naar Nederlandse grammatica.
- 3 Bestaande beschrijvingen van grammaticale fenomenen in de wetenschappelijke literatuur kunnen begrijpen en kritisch kunnen benaderen.
- 4 In staat zijn om de theoretische principes en analytische methoden van de constructiegrammatica toe te passen op nog niet besproken grammaticale fenomenen.
- 5 In staat zijn om op een bevattelijke manier mondeling te rapporteren over de kritische lectuur van een bestaande constructiegrammaticale case-study.
- 6 In staat zijn om met medestudenten te discussiëren n.a.v. de mondelinge presentaties over constructiegrammaticale case-study's en om in die discussies een modererende rol te spelen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

7 à 8 bijeenkomsten die een mix vormen van hoorcollege (aanreiking theorie) en werkcollege (bespreking casussen, bijvoorbeeld aan de hand van ruwe corpusdata).
2 à 3 bijeenkomsten met studentenpresentaties (peer teaching) en discussies daarover.
Zelfstandig werk ter voorbereiding van de colleges -- bv. lectuur van een wetenschappelijk artikel of eerste analyse van een set voorbeelden.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Power point presentaties
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Andere

Naam: Wetenschappelijke artikelen over constructiegrammatica
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Engels
Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

collectief en individueel

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie open boek

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie open boek

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Presentatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Er is een **schriftelijk openboekexamen** waarin de studenten begrippen en methoden uit de constructiegrammatica moeten toepassen op voorbeelden uit het reële taalgebruik en kritisch moeten reflecteren op bestaande constructiegrammaticale case-study's.

Daarnaast geven alle studenten in de laatste 2 à 3 colleges een individuele **presentatie** waarin ze een kritische synthese bieden van een bestaande case-study (d.w.z. van een artikel of een hoofdstuk in een boek).

De score voor **participatie** is gebaseerd op de actieve deelname aan en kwalitatieve inbreng tijdens de colleges, inclusief in de discussies n.a.v. de studentenpresentaties.

Tweede kans NPE: in de tweede examenperiode kan een (nieuwe) presentatie worden gegeven, maar kan geen nieuwe score voor participatie worden behaald. Studenten behouden voor het onderdeel participatie hun score uit de eerste zitting.

Eindscoreberekening

50% schriftelijk examen open boek

30% presentatie

20% participatie

Wie geen presentatie geeft, kan niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Hetzelfde geldt voor wie op het onderdeel participatie een score van minder dan 8/20 behaalt. Indien de gemiddelde eindscore in zulke gevallen toch een cijfer van 10/20 of meer zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet geslaagde cijfer (=9/20).

Van de studenten wordt verwacht dat ze hun competenties inzake lees-, luister-, schrijf- en spreekvaardigheid verder ontwikkelen bij de voorbereiding van de lessen, tijdens de lessen, wanneer ze presentaties geven, een paper schrijven of een mondeling of schriftelijk examen afleggen. In alle opleidingsonderdelen van het vakgebied Nederlands, dus ook in dit vak, wordt bij de evaluatie een niveau van talige competenties verwacht dat overeenstemt met de plaats van het vak in het curriculum.

Faciliteiten voor werkstudenten

Werkstudenten kunnen worden vrijgesteld van aanwezigheid bij de colleges en dus voor het onderdeel participatie.